

KS-25/01161

§ 27

Motion - Inrättande av Norsjö satellit- och trygghetsskola i Bastuträsk

Bakgrund

Beredande tjänsteperson: Camilla Hedlund

Moderaterna i Norsjö har inkommit med en motion om att inrätta en Norsjö satellit- och trygghetsskola i Bastuträsk. Motionen lyfter behovet av lugnare, mer anpassade lärmiljöer för elever som under kortare perioder behöver särskilda stödinsatser innan återgång till ordinarie klass. Förslaget bygger på små grupper, specialpedagogisk kompetens, flexibla bemanningslösningar och tidsbegränsade placeringsperioder. Bastuträsk pekas ut som en lämplig ort med tillgängliga lokaler och god trygghet.

I verksamhetens analys konstateras att intentionen om stärkt studiero och bättre stöd delas, men att det föreslagna upplägget inte är förenligt med skollagens bestämmelser om resursskolor. En resursskola är en egen skolenhet som endast tar emot elever med omfattande behov av särskilt stöd och placering sker på frivillig grund – inte genom tidsbegränsade perioder. Verksamheten bedömer även att organisatoriska och pedagogiska krav, bland annat behovet av legitimerade ämneslärare inte kan uppfyllas i en satellitverksamhet i Bastuträsk utan betydande merkostnader och minskad kvalitet. En flytt av stödfunktioner till Bastuträsk skulle dessutom innebära risk för social isolering och minskad flexibilitet för eleverna, samt högre kostnader per elev givet dagens elevunderlag. Sammantaget bedömer verksamheten att motionens förslag inte är genomförbart inom lagens ramar eller på ett ekonomiskt och pedagogiskt hållbart sätt.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen avslås.

Yrkanden

Mikael Lindfors (S), Jennie Thorgren (L) och Sara Lindgren (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Per Rud-Petersen (M) och Håkan Jansson (M) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelsens förslag och Per Rud-Petersens förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs.

CJE 4/22

§ 27 forts.

Propositionsordning

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag

Nej-röst för Per Rud-Petersens förslag

Med 21 ja-röster mot 5 nej-röster beslutar kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Utlåtande - inrättande av Norsjö satellit- och trygghetsskola i Bastuträsk, bilaga

Motion 2025-11-14, aktbilaga

Utbildnings- och omsorgsutskottet 2026-03-02 § 39

Kommunstyrelsen 2026-03-17 § 72

Kommunfullmäktiges beslut

- Motionen avslås.

Mot beslutet reserverar sig samtliga ledamöter från Moderaterna.

Beslutet skickas till

Moderaterna

Camilla Hedlund

CSE ll

Svar inrättande av Norsjö satellit och trygghetsskola i Bastuträsk

Bakgrund resursskola

Resursskolor är inte en egen skolform utan ett möjligt sätt att organisera särskilt stöd. En resursskola är en skolenhet som endast tar emot elever i behov av särskilt stöd, oftast med små grupper, anpassad lärmiljö och hög personaltäthet.

Källor: 9 kapitlet 17 §, 10 kapitlet 31 a och 35 §§, 11 kapitlet 30 a och 34 §§ och 15 kapitlet 33 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 37 och 125-126.

Elever som omfattas av att gå i en resursskola

Resursskolor är endast inriktade mot elever som behöver sådant särskilt stöd som den specifika resursskolan erbjuder för att kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, eller för att undvika svårigheter i sin skolsituation. Elever som inte behöver särskilt stöd får inte gå i en resursskola.

De allra flesta elever kan och ska kunna få den ledning och stimulans och det stöd de behöver i sitt lärande och i sin utveckling i en ordinarie skola och inom den elevgrupp som eleven tillhör där. Det är skolans ansvar att anpassa lärmiljöerna för att kunna möta elevernas olika förutsättningar och behov. Huvudmannen och rektorn har ett långtgående ansvar att vidta åtgärder för att tillgodose en elevs stödbehov inom ramen för en ordinarie placering i en kommunal skola eller ett ordinarie mottagande i en fristående skola. Men trots detta kan det för vissa elever vara positivt att få gå i en resursskola, där det finns särskild kompetens för just de behov av särskilt stöd som eleven har.

Källor: 1 kapitlet 4 §, 3 kapitlet 2 och 8 §§, 9 kapitlet 17 §, 10 kapitlet 31 a och 35 §§, 11 kapitlet 30 a och 34 §§ och 15 kapitlet 33 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 43-44 och 125-126.

Skolväg och avstånd till skola

Varje kommun är enligt skollagen skyldig att vid utformningen av sin grundskola eller anpassade grundskola beakta vad som är ändamålsenligt från kommunikationssynpunkt för eleverna. Det gäller även när kommunen ska inrätta en resursskola.

Syftet med bestämmelsen är att eleverna inte ska få längre skolvägar och resor än vad som är nödvändigt. Kommunen kan dock behöva göra avvägningar, till exempel mellan vissa elevers intresse av en kort skolväg och vikten av att skolor är tillräckligt stora. Utrymmet för sådana avvägningar bör enligt förarbetena vara större för lokaliseringen av resursskolor, mot bakgrund av dessa skolors karaktär och begränsade målgrupp. Det förhållandet att en

Handwritten signatures and initials in blue ink.

placering vid en resursskola alltid sker på frivillig väg hindrar också att en elev placeras vid en skolenhet med längre resväg mot vårdnadshavares vilja.

Källor: 10 kapitlet 29 § och 11 kapitlet 28 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 72-73.

Nuläge Norsjöskolan

Verksamheten har idag på Norsjöskolan en särskild undervisningsgrupp där rektor kan besluta om att placera elever, även kallad "lilla gruppen". Denna undervisningsgrupp är avsedd för högstadieelever. Verksamheten har sett behov av att ha en särskild undervisningsgrupp i mellanstadiet men valt andra organisatoriska lösningar som stöd till klass.

Eleverna läser efter samma läroplan som övriga. Det är alltså samma krav som övriga elever med garanterad undervisningstid och legitimerade lärare oavsett placering i resursskola eller särskild undervisningsgrupp vilket idag tillgodoses genom närhet till behöriga undervisande lärare och deltagande på vissa lektioner med klass när det är möjligt för eleven.

1. Juridisk analys: Resursskola kontra "Lilla gruppen"

Det föreligger betydande skillnader mellan den föreslagna resursskolan och den nuvarande organisationen med en särskild undervisningsgrupp ("lilla gruppen") enligt **skollagen** och proposition 2021/22:156 [1, 2].

Funktion	Resursskola (Motionens förslag)	Särskild undervisningsgrupp ("Lilla gruppen")
Organisatorisk form	En egen skolenhet som endast tar emot elever i behov av särskilt stöd.	En del av en befintlig skola där rektor beslutar om placering.
Beslut om placering	Bygger på frivillighet från elev och vårdnadshavare.	Beslutas av rektor som en stödinsats utifrån elevens behov.
Tidsbegränsning	Kan inte tidsbegränsas. Eleven har rätt att stanna så länge stödbehovet finns.	Kan anpassas flexibelt för att underlätta återgång till ordinarie klass.
Överklagan	Beslut om mottagande vid enheten kan överklagas.	Följer ordinarie processer för åtgärdsprogram.

Viktigaste juridiska slutsats: Enligt lag kan en huvudman inte besluta om tidsbegränsade placeringar vid en resursskola med planerad återgång, vilket direkt motsäger motionens intention.

2. Garanterad undervisningstid och pedagogiska krav

Elever i en resursskola omfattas av samma läroplan och krav på **garanterad undervisningstid** som alla andra elever.

Ch KA JHM CSE ll

- **Legitimerade lärare:** Undervisningen kräver tillgång till legitimerade ämneslärare i alla ämnen. Eftersom dessa främst finns i Norsjö, skulle en satellitskola i Bastuträsk kräva att lärare pendlar, vilket tar tid från faktiskt undervisningsarbete, alternativt att nyanställning av fler undervisande lärare sker.
- **Praktiska ämnen:** För ämnen som kräver speciallokaler (slöjd, idrott etc.) måste eleverna transporteras till Norsjö, alternativt att personal transporteras till Bst, vilket splittrar skoldagen och försvårar uppfyllandet av undervisningstiden.
- **Stödbehov:** Många elever i målgruppen behöver fysiskt, nära stöd av personal på plats, vilket gör fjärrundervisning till ett mindre lämpligt alternativ.

3. Ekonomisk analys och framtida stödinsatser

Kommunen står inför utmaningar ekonomiskt utifrån tapp av invånare och få födda barn.

- **Ökade kostnader:** Att driva verksamhet på två orter medför merkostnader för utökad tid för ämneslärare och specialpedagoger, resor för personal och elever samt logistik kring måltider.
- **Effektivitetsbrist:** Med endast tre elever i nuvarande särskild undervisningsgrupp bedöms kostnaden per elev bli orimligt hög vid en flytt till Bastuträsk och även med ett ökat antal elever så är kostnaden hög och organisatorisk svår att genomföra.
- **Konsekvens för övriga elever:** Att binda upp resurser i en geografiskt avskild enhet minskar det ekonomiska utrymmet för stödinsatser och förebyggande arbete för den stora gruppen elever i Norsjö.

4. Sociala och organisatoriska risker

- **Olämplig miljöblandning:** Eleverna i "lilla gruppen" är historiskt sett främst högstadiel elever. Att placera dessa i lokaler som delas med barn i årskurs F-3 i Bastuträsk, utan skilda entréer eller lektytor, bedöms inte skapa trygghet för de yngre barnen.
- **Social isolering:** En placering i Bastuträsk gör att eleverna tappar kontakten med sina jämnåriga, vilket försvårar skapandet av sociala relationer och gör det svårare för "hemmasittare" att senare återgå till huvudskolan.
- **Förlorad flexibilitet:** I nuvarande modell i Norsjö kan elever delta i vissa ämnen med sin ordinarie klass, en flexibilitet som går förlorad vid en geografisk flytt.

Sammanfattning

Motionen föreslår att Norsjö kommun ska inrätta en satellit- och trygghetsskola i Bastuträsk för att skapa lugnare lärmiljöer, stärka tryggheten och ge elever med tillfälliga stödbehov bättre förutsättningar att lyckas. Verksamheten delar intentionen att stärka studiero och tidiga stödinsatser. Efter genomgång av skollagen, nuläge och konsekvensanalys konstateras dock att den lösning som motionen föreslår inte är förenlig med gällande lagstiftning, inte är organisatoriskt hållbar och får betydande ekonomiska konsekvenser.

Handwritten signatures and initials:
 RA, [unclear], CSE

En resursskola måste vara en egen skolenhet, tar endast emot elever med omfattande behov av särskilt stöd och placering sker på frivillig väg – inte genom tidsbegränsade stödperioder som motionen beskriver. Kommunen har redan idag en särskild undervisningsgrupp som används flexibelt i nära anslutning till ordinarie skola, vilket möjliggör deltagande i klass i vissa ämnen och tillgång till behöriga ämneslärare. En flytt till Bastuträsk skulle medföra ökade kostnader, bristande tillgång till legitimerade lärare, splittrade skoldagar, minskad flexibilitet och risk för social isolering för eleverna. Dessutom skulle närheten till undervisande personal som krävs för att möta elevernas behov försvagas.

Med hänsyn till juridiska förutsättningar, elevgruppens behov, ekonomin och målet att upprätthålla likvärdig utbildning för alla elever bedömer verksamheten att den modell som motionen föreslår inte kan rekommenderas. Arbetet med trygghet, studiero och anpassningar bör istället fortsatt utvecklas inom ramen för Norsjöskolan.

CAHA HLM CUE JJ